

7/IV/1979

Gaudir-ne

Es generalment sabut que en català no hem format cap verb anàleg o corresponent al del castellà «disfrutar». Existeix, és cert, el verb fruit que s'hi emparenta etimològicament: fruit però, és el prolongament d'un verb llatí i «disfrutar» és ja una creació romànica a partir del substantiu «fruto». Si bé el verb «disfrutar» ha aconseguit de penetrar profundament en el llenguatge col·loquial, és poc corrent que aconsegueixi d'introduir-se en la llengua escrita, en la qual se sol recórrer a gaudir.

Tant gaudir que correspon a la forma del castellà «gozar», com fruit signifiquen «experimentar un viu plaer per la possessió de la cosa desitjada». Es tracta, doncs, de sinònims. Però encara que primitivament aquesta idea suplementària d'obtenció d'una cosa desitjada —del fruit d'alguna cosa— que originava el goig era el verb fruit el que la comportava, i gaudir expressava, essencialment, la mera acció de sentir goig, fent abstracció d'allò que el motivava, gaudir va anar adquirint aquesta significació més complexa, o més completa, fins al punt que la primera definició que en dona el Diccionari Fabra es relaciona ja més amb la possessió que no pas amb el goig. Diu, efectivament, «posseir una cosa de la qual traiem un profit, un avantatge», definició que correspon al sentit amb què veiem usat gaudir a tota mena de textos i de publicacions.

Però amb aquesta significació gaudir és un verb transitiu que demana un complement directe, sinó un verb intransitiu, que exigeix un complement introduït per la preposició de. Aquest ús transitiu de gaudir figura, és cert, a la Gran Enciclopèdia, però indicant clarament que és arcaic. I no creiem que els qui escriuen frases com «Gaudeix una bona posició», «No gaudia gaire bona salut' i «Gaudien molta influència», ho facin obeint a una tendència arcaïtzant sinó per desconeixement del règim d'aquest verb. Les frases indicades, doncs, s'haurien de refer així: Gaudeix d'una bona posició. No gaudia de gaire bona salut. Gaudien de molta influència. La introducció d'aquests complements amb la preposició de comporta, a més, que es pronominalitzin per mitjà de la partícula en no dels pronoms de tercera persona el, la, els, etc. Per tant, frases com No gaudeix d'uns ingressos importants i Gaudeixo de la seva amistat no es pronominalitzen en «No els gaudeix» i «La gaudeixo» sinó en No en gaudeix i En gaudeixo.